

SESTAVA IN ARHIVIRANJE ELEKTRONSKIH NOTARSKIH LISTIN

Urška Kežmah^{*}, Boštjan Kežmah^{**}

UDK: 930.25:004:347.961

Urška Kežmah, Boštjan Kežmah: Sestava in arhiviranje elektronskih notarskih listin. Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja. Zbornik referatov z dopolnilnega izobraževanja, Maribor 4/2005, št. 1, str. 176-183.

Izvirnik v slovenščini, izvleček v slovenščini in angleščini, povzetek v angleščini.

S sprejemom novele ZN-C je zakonodajalec omogočil razvoj elektronskih notarskih storitev. Prispevek zato podrobneje obravnava možnosti za sestavo in hrambo elektronskih notarskih listin. Vseh listin, ki jih sestavlja v okviru klasičnega poslovanja, pa notar ne more sestaviti tudi elektronsko. To velja zlasti za notarski zapis, saj se za njegovo sestavo zahteva posebna obličnost ter drugi pogoji, ki jih določa ZN.

UDC: 930.25:004:347.961

Urška Kežmah, Boštjan Kežmah: Creating and archiving of e-notarial deeds. Technical and Field Related Problems of Traditional and Electronic Archiving. Conference Proceedings, Maribor 4/2005, No. 1, pp. 176-183.

Original in Slovenian, abstract in Slovenian and English, summary in English.

The legislator has enabled the development of notarial e-services by adopting the legislative amendment ZN-C. This paper presents a detailed discussion about the possibilities of drawing up and storing electronically recorded notarial acts and argues that all types of notarial deeds cannot be recorded in electronic form. That is especially true for notarial transcripts because the Notarial Act stipulates additional requirements for the recording of such notarial deeds.

1. UVOD

Hiter prodor e-poslovanja na vse ravni življenja terja tudi od notarjev prilagoditev novim pogojem poslovanja in vzpostavitve novih storitev, ki jih e-poslovanje zahteva. Z novelo Zakona o notariatu C je zakonodajalec prvič omogočil razvoj e-poslovanja v notariatu. Zato bodo v prispevku obravnavane novosti, ki jih prinaša novela C na področju elektronskega notarskega poslovanja.

Z vpeljavo e-poslovanja pa seveda nastaja tudi vedno večje število elektronskih podatkov, ki jih je treba trajno ohraniti. Tako je posebej pomembno tudi v okviru e-notariata izpostaviti nekatera odprta vprašanja, ki so povezana z elektronsko hrambo listin.

2. SPLOŠNO O NOTARIATU

Notariat je v Sloveniji urejen z Zakonom o notariatu (ZN, Uradni list RS, št. 13/1994, 48/1994, 82/1994, 41/95, 83/2001, 73/2004) in spada v okvir pravosodja.

^{*} Mag. Urška Kežmah, univ. dipl. prav., asistentka na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru, Mladinska ulica 9, 2000 Maribor, Slovenija.

^{**} Mag. Boštjan Kežmah, univ. dipl. gosp. inž. el., Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru, Smetanova ulica 17, 2000 Maribor, Slovenija.

Notar sestavlja listine s posebno dokazno močjo in jih ob posebnih varnostnih ukrepih dolgoročno hrani.¹

Notarske listine sestavljajo notarji v mejah svojih uradnih pristojnosti v z zakonom predpisani obliki po zakonitem postopku. Notar tako sestavlja v skladu z ZN notarske zapise, notarske zapisnike in notarska potrdila. Notarske listine imajo ob izpolnjenih pogojih za posamezno vrsto listine značaj javne listine (3. čl. ZN). Na zahtevo strank pa lahko notar sestavlja tudi zasebne listine.

3. ELEKTRONSKO NOTARSKO POSLOVANJE

Temeljni pravni vir za področje e-poslovanja je Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu (ZEPEP, Uradni list RS, št. 57/00, 30/2001, 25/2004, 73/2004). Podrobnejša tehnična merila za e-poslovanje pa določa Uredba o pogojih za elektronsko poslovanje in elektronsko podpisovanje (Uradni list RS, št. 77/2000, 2/2001). ZEPEP ureja elektronsko poslovanje, ki zajema poslovanje v elektronski obliki na daljavo z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije in uporabo elektronskega podpisa v pravnem prometu, kar vključuje tudi elektronsko poslovanje v sodnih, upravnih in drugih podobnih postopkih, če zakon ne določa drugače (1. čl.).

Vendar pa je ZEPEP do sprejetja novele ZN-C² izrecno prepovedoval izenačitev varnega elektronskega podpisa, overjenega s kvalificiranim potrdilom, s podpisom, overjenim pred notarjem (52. člen ZEPEP).³ Šele z novelo ZN-C je zakonodajalec prvič uredil tudi elektronsko notarsko poslovanje.

3.1 ELEKTRONSKA NOTARSKA LISTINA

ZN v 31. členu dopušča poleg klasične oblike tudi sestavo notarske listine v elektronski obliki. Notarske listine v elektronski obliki pa morajo glede nespremenljivosti, verodostojnosti in zanesljivosti shranjevanja izpolnjevati pogoje za zapis in hrambo podatkov v elektronski obliki, ki jih določa zakon (3. odst. 31. člena ZN).⁴ Ob izpolnitvi teh pogojev je elektronska notarska listina enakovredna notarski listini v fizični obliki (pisani na papir).

ZN-C podrobneje določa tudi pogoje za sestavo fizične in elektronske notarske listine. V 1. odst. 32. člena je tako določena izjema, saj praznih mest v e-notarski listini ni treba izpolniti s črtami. Za obe obliki (tako elektronsko kot fizično) pa velja, da se morajo v primeru, če obsega notarska listina več strani, le-te označiti z zaporednimi številkami. Če se listina vpisuje v vpisnik, se mora označiti tudi s številko in oznako vpisnika, pod katero je vpisana (2. odst. 32. člena). Ta določba je lahko z vidika e-poslovanja problematična, saj preveč omejuje nabor tehnologij, ki

---

¹ V. Rijavec v L. Šturm et. al., *Komentar Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, Ljubljana 2002, str. 942.*

² 52. člen ZEPEP je v delu, ki se nanaša na notarske overitve razveljavila novela ZN-C, Uradni list RS, št. 73/2004.

³ Ker mora biti stopnja zaščite za izenačitev notarsko overjenega podpisa in elektronskega podpisa najvišja možna, je zakonodajalec v ZEPEP pravilno določil izjeme, pri katerih elektronsko poslovanje ni dovoljeno. Glej tudi Pavliha M. [et al.], *zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu s komentarjem, Gospodarski vestnik, Ljubljana 2002, str. 183.*

⁴ ZN torej glede hrambe podatkov v e-obliki svetuje na uporabo ZEPEP, ki v 12. členu ureja pogoje hrambe.

se lahko uporabijo za zapis listine v e-obliki.⁵ Nekatero obstoječe tehnologije namreč ne omogočajo delitve e-dokumenta na posamezne strani (npr. HTML in XML dokumenti). Določba je smiselna kot dodatno varovalo, ko gre za notarsko listino v fizični obliki, saj zagotavlja nespremenljivost listine (npr. ni mogoče enostavno povečati oz. zmanjšati števila strani listine ali zamenjati vrstnega reda). Izpostaviti pa je treba tudi, da se lahko že iz e-listine, podpisane z varnim elektronskim podpisom, ugotovi, ali je bila listina kakorkoli spremenjena. Za obe obliki notarskih listin tudi velja, da morajo biti zneski, datumi in druge številčne oznake izpisani tudi z besedami. Določba je smiselna tudi za dokumente v elektronski obliki, saj bi v primeru avtomatske pretvorbe številčnih vrednosti v besedo lahko prišlo do napak zaradi napačnega algoritma ali napake v programski opremi, ki takšno pretvorbo izvaja. V členih 33 do 37 ZN določa posebne pogoje, ki jih morajo izpolnjevati notarske listine v fizični obliki.

Za uporabo e-notarske listine določa 1. odst. 38.a člena ZN posebne pogoje. V zvezi s standardi in drugimi pogoji za zagotavljanje enakih lastnosti glede nespremenljivosti, verodostojnosti in zanesljivosti shranjevanja usmerja na poseben zakon.

Notarsko listino v elektronski obliki morajo elektronsko podpisati notar in udeleženci⁶ z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom. Notarska zbornica pa mora na podlagi 3. odst. 38.a člena v soglasju z ministrom za pravosodje in ministrom za informacijsko družbo izmed overiteljev, ki izdajajo kvalificirana potrdila, določiti seznam overiteljev, ki ta potrdila izdajajo notarjem.

Tako podpisana elektronska listina je na podlagi zakona izenačena s klasično notarsko listino z lastnoročnim podpisom in žigom ali pečatom notarja in ima tudi enako veljavnost (2. odst. 38.a člena ZN). Vzpostavljeno je torej načelo enakosti med fizično in elektronsko obliko notarske listine.

Zakon je posebej določil sankcijo za primer, ko na notarski listini v elektronski obliki ni varnega elektronskega podpisa, overjenega s kvalificiranim potrdilom notarja, ki je listino sestavil. V tem primeru listina nima pravnega učinka javne listine (38. člen).

Vseh listin, ki jih sestavlja v okviru klasičnega poslovanja, pa notar ne more sestaviti tudi elektronsko. To velja zlasti za notarski zapis, saj se za njegovo sestavo zahteva posebna obličnost ter drugi pogoji, ki jih v členih 43-48 določa ZN. Že iz novele ZN-C pa izhaja, da lahko notarji sestavljajo elektronska potrdila in zapisnike.

3.2 ELEKTRONSKE OVERITVE

3.2.1 ELEKTRONSKA OVERITEV PODPISA

Novela ZN-C omogoča tudi overitev varnega elektronskega podpisa.⁷ Notar lahko potrdi, da je stranka vpričo njega (1) lastnoročno ali (2) varno elektronsko podpisala listino ali (3) dala nanjo svoj ročni znak, ali (4) da je podpis ali ročni znak,

⁵ To tudi ni v skladu s temeljnimi načeli ZEPEP, ki dopuščajo visoko stopnjo avtonomije pri izboru tehnologij v e-poslovanju.

⁶ Ter priče, kadar je njihova udeležba potrebna.

⁷ Določba je zelo pomembna, še zlasti z vidika vse pogostejše uporabe varnega elektronskega podpisa v praksi. Pričakovati pa je tudi, da bo varen e-podpis postopoma nadomestil klasičen lastnoročni podpis. Glej še obrazložitev k 32. členu Predloga ZN-C, Poročevalec DZ, št. 59, EPA 1269-III, str. 27.

ki je že na listini, vpričo njega priznala kot svojega. Pri overitvi varnega elektronskega podpisa mora notar preveriti veljavnost kvalificiranega potrdila, kot to določata zakon in notranja pravila overitelja (64. člen).

Overitev se mora dodati k listini v elektronski obliki z navedbo, kako je bila ugotovljena istovetnost ter veljavnost elektronskega podpisa, opravilno številko vpisnika z datumom, nato jo notar skupaj z listino varno elektronsko podpiše.

3.2.2 ELEKTRONSKA OVERITEV PREPISA

Notar sme potrditi, da se prepis listine ujema z izvirnikom, če obvlada jezik, v katerem je listina spisana. Izjema pa je po novem predvidena v primeru, ko notar s preslikavo naredi fizično ali elektronsko kopijo listine (61. člen). Razvoj tehnologije namreč omogoča, da lahko notar tudi brez znanja jezika, v katerem je spisana listina, ugotovi, ali se prepis listine ujema z izvirnikom.

4. HRAMBA

V okviru notarjevega poslovanja je treba razlikovati med »splošno« hrambo listin⁸ in hrambo notarskih listin (t. j. listin, ki jih notar sestavi v okviru svojih pristojnosti).

4.1 HRAMBA LISTIN

Notar je na podlagi 87. čl. dolžan prevzeti v hrambo listine vsake vrste. Ob prevzemu listine mora notar sestaviti zapisnik, ki mora vsebovati tistega, ki je listino predal (deponenta), označbo listine, v kakšen namen je bila položena in komu naj se izroči, podpis deponenta ter podpis in uradni pečat notarja. Listino pa je možno poslati notarju s pismom, ki nadomešča zapisnik. O prevzemu listine izda notar stranki potrdilo. Notar mora ugotoviti istovetnost⁹ osebe, kateri izroči prevzeto listino. Prejemnik pa mora potrditi prejem listine na zapisniku o prevzemu.

Način hrambe podrobneje določa Pravilnik o poslovanju notarja (Ur. l. RS, št. 50/94, 28/95). Notar je dolžan hraniti spise¹⁰ v svoji pisarni, in sicer tako, da niso izpostavljeni vlagi in drugim okoliščinam, zaradi katerih bi se lahko uničili ali poškodovali (30. čl.). Notarski spisi se hranijo v posebnih omarah (notarski arhiv¹¹), vloženi v registratorje. Spise je potrebno vložiti v registratorje ločeno po posameznih vrstah vpisnikov, in sicer po zaporednih številkah vpisa v posameznem koledarskem letu. Vsak registrator je potrebno označiti z vrsto vpisnika in številko spisov, ki so vanj vloženi.

---

⁸ Hramba je ena izmed pomembnih dejavnosti notarja.

⁹ Osebno istovetnost ugotavlja notar na podlagi uradnih dokumentov (osebne izkaznice, potnega lista) oziroma če to ni mogoče, na kakršenkoli drug način, po katerem je istovetnost udeleženca mogoče nedvomno izkazati. Način ugotovitve istovetnosti oseb, udeleženih pri sestavi notarske listine, mora biti vselej naveden v listini (39. čl. ZN).

¹⁰ Notar ob prejemu pisanja za vsako zadevo odpre spis.

¹¹ V notarskem arhivu se hranijo tudi vpisniki, imeniki in druge knjige, ki jih je dolžan voditi notar.

4.2 HRAMBA NOTARSKIH LISTIN

Če zakon ne določa drugače, hrani notarske zapise notar, ki jih je sestavil, udeležencem pa se izdajajo odpravki (57. člen ZN). To pa velja tudi za druge notarske listine, ki jih je dolžan hraniti notar na podlagi predpisov ali na izrecno zahtevo stranke, navedene v notarski listini (59. čl. ZN).

Notar mora listine, ki jih je sestavil sam, jih prevzel od strank ali mu jih je zaupala Notarska zbornica Slovenije, hraniti, urejeno po zaporedju vpisov v poslovne knjige, na varnem mestu v svoji pisarni ali v bančnem sefu, ločeno od drugih spisov. Če sta listino sestavila dva ali več notarjev, jo mora hraniti notar, ki jo je pečatil (93. čl. ZN).

Notarske listine, ki jih je notar sam sestavil, je dolžan hraniti ločeno od drugih spisov v železni omari. V vsak spis, iz katerega notar vzame notarsko listino zaradi hrambe, se vloži uradni zaznamek z navedbo mesta, kjer je shranjena notarska listina. Listine, ki jih je notar prevzel v hrambo, je potrebno hraniti v železni omari, in sicer po abecednem vrstnem redu (32. čl. Pravilnika).

Pravilnik posebej določa, da se notarske listine, oporoke, vpisniki in knjige notarja hranijo trajno. Notarske spise pa hrani notar še deset let po sklenitvi spisa. Po preteku tega roka mora spise komisijsko¹² uničiti (34. čl. Pravilnika).

Komisija mora:

- v obliki zapisnika ugotoviti, kateri spisi se lahko uničijo;
- skrbeti, da se iz spisov izloči dokumentarno gradivo, ki ima lastnost arhivskega gradiva;
- oddati spise, določene za uničenje, v industrijsko predelavo in prisostvovati njihovem uničenju.

Osnovni problem klasičnega arhiviranja je torej veliko število listin, ki se arhivirajo. S tem pa je povezana tudi potreba po vedno večjem prostoru, v katerem je arhiv. Za vsak vpogled (ali npr. regres) mora delavec v pisarni listino poiskati in jo nato vrniti na točno določeno mesto. Če se pri tem zmoti, je takšno listino zelo težko znova poiskati in je velikokrat izgubljena. Izpostaviti pa je treba tudi stroške za osebje in prostor, ki tudi niso zanemarljivi. Prav zaradi teh razlogov je zelo zanimiva možnost elektronske hrambe.

Novela ZN-C glede elektronskih notarskih listin določa, da morajo izpolnjevati pogoje za zapis in **hrambo** podatkov v elektronski obliki glede nespremenljivosti, verodostojnosti in zanesljivosti shranjevanja, ki so določeni z zakonom (3. odst. 31. čl. ZN). Posebne določbe o hrambi podatkov v elektronski obliki ima ZEPEP v 12. členu:

Kadar zakon ali drug predpis določa, da se določeni dokumenti, zapisi ali podatki hranijo, se lahko hranijo v elektronski obliki:

- če so podatki, vsebovani v elektronskem dokumentu ali zapisu, dosegljivi in primerni za kasnejšo uporabo,

¹² Uničevanje spisov vodi tričlanska komisija, ki jo imenuje predsednik Notarske zbornice Slovenije.

- če so podatki shranjeni v obliki, v kateri so bili oblikovani, poslani ali prejeti, ali v kakšni drugi obliki, ki verodostojno predstavlja oblikovane, poslane ali prejete podatke,
- če je iz shranjenega elektronskega sporočila mogoče ugotoviti, od kod izvira, komu je bilo poslano ter čas in kraj njegovega pošiljanja ali prejema,
- če uporabljena tehnologija in postopki v zadostni meri onemogočajo spremembo ali izbris podatkov, ki ju ne bi bilo mogoče enostavno ugotoviti, oziroma obstaja zanesljivo jamstvo glede nespremenljivosti sporočila.

Kadar zakon ali drug predpis določa, da se določeni podatki predložijo ali shranijo v izvorni obliki, se šteje, da je elektronska oblika sporočila ustrezna, če ustreza zgoraj naštetim pogojem.

ZEPEP torej določa zgolj osnovne smernice za hrambo v elektronski obliki, pri čemer pa nima podrobnejših določb o pravnem varstvu gradiva, ki nastane pri e-poslovanju. To področje bo celovito uredil šele Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih, ki pa je trenutno še v fazi predloga (ZVDAGA, EVA 2004-3511-0011, z dne 29. 06. 2004). Predlog zakona ureja predvsem način, organizacijo, infrastrukturo in izvedbo zajema in hrambe dokumentarnega gradiva v fizični in elektronski obliki, ter pravne učinke takega gradiva.

4.3 NOTARSKI ARHIV

Če je notarju izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja notariata, mora notar, ko prejme odločbo, brez odlašanja izročiti Notarski zbornici Slovenije vse listine, spise, vpisnike in knjige ter druge evidence skupaj z notarskim pečatom in žigom ter denarjem, vrednostnimi papirji in dragocenostmi po stanju, v kakršnem se nahajajo na dan prejema odločbe. Dokumentacijo in predmete (notarski arhiv) zapisniško prevzame tričlanska komisija, ki jo sestavljajo člani organov Notarske zbornice Slovenije (96. čl. ZN). Poleg notarja lahko sodeluje pri prevzemu delavec Notarske zbornice Slovenije, ki ga določi njen predsednik. Tako se ravna tudi v primeru, ko notar umre. V tem primeru je zavezanec za izročitev notarjev zakonec oziroma osebe, ki so notarjevi zakoniti dediči.

Notarska zbornica Slovenije tudi določi, katere listine, spisi, knjige in predmeti iz notarskega arhiva se zaupajo v hrambo in poslovanje notarju, ki je imenovan na mesto takega notarja ter katere listine, spisi in druga dokumentacija iz notarskega arhiva se vložijo v arhiv zbornice. Notarska zbornica Slovenije lahko določi, da se notarski arhiv v celoti ali deloma, do zasedbe notarskega mesta, začasno zaupa v hrambo in poslovanje drugemu notarju.

Glede izdajanja izvornikov ali odpravkov listin, ki so vložene v arhiv Notarske zbornice Slovenije, se smiselno uporabljajo določbe IV. poglavja ZN, s tem da vlogo poslujočega notarja opravlja predsednik zbornice ali od njega pooblaščen notar, ki je član organa upravljanja zbornice (99. čl. ZN).

4.4 ELEKTRONSKI NOTARSKI ARHIV V AVSTRIJI

Prvi elektronski notarski arhiv v Evropi so leta 2000 s projektom CyberDoc vzpostavili v Avstriji. Tako se od 1. 1. 2000 vse notarske listine vnesejo in deponirajo v elektronskem arhivu. Notar vzpostavi varno povezavo s pametno kartico, vnese

listino ter jo elektronsko podpiše. Nato dokument posreduje Siemensovemu računalniškemu centru. Elektronske listine se hranijo na različnih lokacijah in so zaščitene pred mehanskimi vplivi.

V preizkusnem obdobju se zaradi varnosti klasične (papirne) notarske listine še skenirajo in se vzporedno shranijo v centralni arhiv. V naslednji fazi pa je predvideno, da bo imel elektronski zapis podatkov v e-arhivu enako dokazno moč kot klasična notarska listina. Vsaka stranka bo dobila od notarja, ki ji je sestavil listino, vstopno kodo za e-arhiv. S to kodo bo potem imela pravico vpogledati podatke, ki so v arhivu.¹³

Kot prednosti e-arhiva navajajo zlasti trajnost arhiviranih listin, hiter dostop, varnost in pridobitev na času (e-arhiv namreč lahko uporabljajo poleg notarjev tudi državni organi¹⁴).

5. SKLEP

S sprejemom novele ZN-C je zakonodajalec omogočil razvoj elektronskih notarskih storitev. Trenutno zakon omejuje e-notarsko poslovanje na sestavo e-notarske listine pri samem notarju, ni pa možno e-poslovanje na daljavo. Kljub omejitvi na posamezna elektronska opravila, lahko v prihodnosti pričakujemo nadaljnji razvoj e-notariata. Odprta ostajajo še nekatera tehnološka vprašanja, ki se nanašajo na obliko in predstavitev e-notarskih listin. Ta morajo biti zastavljena tako, da dopuščajo strankam svobodo pri izbiri oblike zapisovanja podatkov, notarju ne povzročajo dodatnih tehničnih problemov, hkrati pa še vedno zagotavljajo visoko stopnjo varnosti. Med bolj kompleksne tehnične rešitve, ki zahtevajo tudi širšo teoretično podlago, pa spada ugotavljanje istovetnosti strank (v informacijski tehnologiji se za to uporabljata pojma identifikacija in avtentikacija) in sledenje izvorni listini.

Na področju hrambe trenutno ZN določa zgolj hrambo listin v klasični (papirni) obliki. Tudi v e-poslovanju pa je treba zagotoviti enako raven varnosti in zaupanja kot v klasičnem (papirnem) poslovanju. S sprejetjem Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih bomo dobili tudi ustrezno pravno podlago za e-arhiviranje.

6. VIRI IN LITERATURA

- Bettendorf J. (ur.) [et al.], *EDV und Internet in der notariellen Praxis*, Carl Heymanns Verlag, Köln, 2002.
- Pavliha M., Jerman-Blažič B., Bogataj M., Klobučar T., Matas S., Vlačič P., Puharič K., *Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu s komentarjem*, *Gospodarski vestnik*, Ljubljana 2002.
- *Pravilnik o poslovanju notarjev*, *Uradni list RS*, št. 50/94, 28/95.
- *Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o notariatu (ZN-C)*, *Poročevalec DZ*, št. 59, EPA 1269-III.
- *Predlog Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA, EVA 2004-3511-0011, z dne 29. 06. 2004).*

¹³ G. Weichselbaumer v J. Bettendorf [et al.], *EDV und Internet in der notariellen Praxis*, Carl Heymanns Verlag, Köln, 2002, str. 98.

¹⁴ *Elektronski arhiv torej podpira tudi e-upravo. Izpostavljena je zlasti povezava med Zveznim ministrstvom za finance (kontrola plačanih davkov in poslovanja) ter Zveznim ministrstvom za pravosodje.*

- Šturm L. (ur.) [et. al.], *Komentar Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, Ljubljana 2002.*
- *Uredba o pogojih za elektronsko poslovanje in elektronsko podpisovanje, Uradni list RS, št. 77/2000, 2/2001.*
- *Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu, Uradni list RS, št. 57/00, 30/2001, 25/2004, 73/2004.*
- *Zakon o notariatu, Uradni list RS, št. 13/1994, 48/1994, 82/1994, 41/95, 83/2001, 73/2004.*

SUMMARY

CREATING AND ARCHIVING OF E-NOTARIAL DEEDS

This paper presents some possibilities for the implementation of electronically recorded data of notarial deeds. It discusses new notarial e-services stipulated by the amended Notarial Act - ZN-C. According to it notaries may draw up notarial deeds, especially electronic notarial instruments and notarial records. Electronic notarial deeds have to fulfill all the requirements of immutability, authenticity and storage reliability as defined by the act. In that case we may consider them to be equivalent to those in written forms. The paper also presents the current practice of storing and archiving notarial deeds and discusses some legal aspects of proposed methods of handling electronically recorded notarial deeds.

Urška Kežmah se je rodila leta 1975 v Mariboru. Diplomirala in magistrirala je na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru. Od leta 1998 je na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru asistentka za civilno in gospodarsko pravo. V okviru svojega znanstveno raziskovalnega dela se ukvarja z dednim- in civilno-procesnim pravom. Poseben poudarek namenja v svojih prispevkih tudi nepravdnim postopkom, notariatu in elektronskemu poslovanju.

Boštjan Kežmah je rojen leta 1975 v Mariboru. Diplomiral je na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko ter na Ekonomsko poslovni fakulteti Univerze v Mariboru. Magistriral je leta 2003 na Ekonomsko poslovni fakulteti Univerze v Mariboru. Je asistent na Inštitutu za informatiko na FERU UM. Njegovo raziskovalno-razvojno delo obsega različne vidike varnega elektronskega poslovanja, celovitih informacijskih sistemov in z njimi povezane ekonomike.